

Bemærkninger til forslaget

Det hævdes, at Danmark er en retsstat og et demokrati. I en retsstat overholder myndighederne landets love og behandler borgerne ens uanset deres tilhørsforhold, det være sig politiske, religiøse eller sociale.

Demokratiet sikres ved en række fundamentale frihedsrettigheder, som er nedfældet i grundloven. En meget væsentlig frihedsrettighed er grundlovens § 77 om ytringsfrihed:

»Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde påny indføres.«

Som det fremgår af navnet, består folketinget som den lovgivende forsamling af folkets repræsentanter, og det må klart forudsættes, at folketinget udøver sine funktioner under indflydelse af den offentlige mening. Kun når der hersker fuldkommen frihed til at sætte politiske problemer under debat, således at spørgsmålene kan blive belyst fra enhver synsvinkel, kan folketinget udøve den lovgivningsfunktion, som er tillagt det ved grundloven.

I ombudsmandslovens (lovbekendtgørelse nr. 342 af 1. december 1962, som ændret ved lov nr. 258 af 9. juni 1971) § 4 og § 5 er fastsat:

»§ 4. Ombudsmandens virksomhed omfatter ministrene, statens tjenestemænd og alle andre personer, som virker i statens tjeneste, jfr. dog § 1, stk. 1.

Stk. 2. Endvidere er personer, der virker i kommunernes tjeneste, omfattet af ombudsmandens virksomhed, for så vidt angår de sagsområder, hvor der er hjemmel for rekurs til en statsmyndighed. Den samlede kommunalbestyrelses virksomhed er ikke undergivet ombudsmanden, jfr. dog § 6, sidste stk.

Stk. 3. Ombudsmanden skal ved udøvelsen af sine beføjelser tage hensyn til de særlige vilkår, hvorunder det kommunale styre virker.

§ 5. Ombudsmanden har indseende med, om de i § 4 nævnte personer gør sig skyldige i fejl eller forsømmelse under udøvelsen af deres tjeneste.«

Folketingets ombudsmand har derfor pligt til at medvirke til, at borgerne nyder den retsbeskyttelse, de har krav på, herunder som det helt afgørende de frihedsrettigheder, der er garanteret i grundloven.

Ombudsmanden har i detaljer behandlet sagen omkring finansministeriets EDB-ekspert Jussi Merklin.

Jussi Merklin udtalte sig til den danske offentlighed i fuld overensstemmelse med grundlovens § 77 om statens EDB- og registerpolitik.

Disse generelle synspunkter ønskede finansministeriets ledende embedsmænd at stoppe ved en voldsom chikane af Jussi Merklin, der i hovedtræk gik ud på over to etaper dels at overflytte Jussi Merklin fra det arbejde, han var uddannet i og ansat til at varetage, til et arbejdsområde, hvor han manglede de fornødne faglige forudsætninger. Og ministeriet havde så planlagt, at man efter nogen tid herefter så ville kunne afskedige Merklin, hvilket også skete sidste år.

Den eneste reelle baggrund for denne tottrinsraket med flytning og påfølgende afsked var Jussi Merklins deltagelse i den almindelige offentlige debat. Men det ville være grundlovsstridigt at gennemføre en afskedigelse, fordi en medarbejder benyttede sig af grundlovens § 77, men hvis man i ministeriet i stedet konstruerede et samarbejdsproblem, så skulle det kunne lade sig gøre, og denne grove grundlovsstridige fremgangsmåde fik man så planlagt i ministeriet.

I et notat af 31. maj 1978 lægges strategien som anført nedenfor:

»EBN

31. maj 1978 JUM.

Notat vedrørende eventuel forflyttelse af *Jussi Märklin*.

Jeg har overfor *kontorchef Egeberg*, LPD, redegjort for overvejelserne med hensyn til J. M. og forespurgt om en beordret flytning til et andet kontor vil støde på overenskomstmæssige eller